

ROLLID TÄIENDKIRJETES (väli 700 |e)

Ühtlustamaks tegija rollinimetusi välja 700 alamväljal |e (teatri- jne arvustuste puhul ja mõnel muul erijuhul ka väljal 600), **järgida alltoodut:**

a) Rollinimetus on **eesti keeles**, olenemata teose keelest.

Rollinimetus väljendab isiku suhet teosesse, mitte selle isiku muid rolle või elukutset ega ametit (mitte füüsik, mükoloog, fotograaf, lavastaja jne).

b) Kui isik on täitnud teose loomisel **mitut rolli**, võib valida neist **olulisima või märkida mitu rolli** (välja korrates eri ridadel, näit. ...|estsenarist, ...|elavastaja; toimetaja ja tõlkija; esitaja ja sõnade autor).

Püüda vältida kahe lähedase rolli kasutamist korraga.

c) Jäetakse ära **kõrvalisemad tegelased** nagu tehniline teostaja, üldkoordinaator, projekti juht, assistent (ükskõik kelle), või need, kelle roll ei ole otseselt väljaandega seotud.

ROLLID TÄIENDKIRJETES

- **adressaat** – kirja saaja (arhivaalid, väli 700, raamatute puhul ei kasuta)
- ajakohastaja rolliks vastavalt olukorrale kas **toimetaja** või **kohandaja**
- **animaator** – multiplikaator
- **annetaja** – (vanad trükised, arhivaalid, väli 600)
- **ansamblijuht**
- **arhiivimoodustaja** – (arhivaalid)
- **arvutigraafik**
- **asutaja** – ajalehe, ajakirja, entsüklopeedia asutaja või esimene toimetaja
- **autor** – teose looja, teostaja
- **dedikatsiooni saaja** – (vanad trükised, väli 600)
- dekoraator, dekoratsioonide autor, kasuta **kunstnik või kujundaja või lavakujundaja**
- **dirigent** – koorijuhid, dirigendid, orkestrijuhid
- **dramatiseerija** – kirjandusteose teatri jaoks ümbertegija
- **dubleerija**
- **eessõna autor** – mitte lihtsalt eessõna
- **esitaja** – teksti lugeja, esitaja, jutustaja, ettekandja, laulja, pianist vm
- **fotograaf** – fotograafid (mitte kasutada: fotod, foto autor)
- **gratulatsiooni autor** – (vanad trükised)
- **graveerija** – (vanad trükised)
- **helilooja** – muusika autor, laulu autor, helilooja
- **helioperaator** – ka videofilmide salvestaja
- **helirežissöör** – helikujundaja, helindaja, muusikaline kujundaja, helirežissöör-restauraator (ei kasuta: hääl)
- **idee autor** – filmi idee autor, kes ei ole stsenaristi rollis
- **illustreerija** – illustreerija, jooniste autor, graveerija (mitte kasutada: illustraator)
- **intervjueerija** – saatejuht, reporter, küsitleja (mõnikord **ilma rollita** autor).
- **intervjueeritav** – intervjueerijale, reporterile või küsitlejale vastaja
- **juhendaja** – väitekirjade, üliõpilastööde ja muude teaduslike tööde juhendajad, meistriklasside juhendajad muusikateavikutes; samuti õppevideotes ükskõik mida õpetavad, juhendavad isikud.
- **järelsõna autor** – mitte lihtsalt järelsõna
- **kartograaf** – kartograaf, kaardi koostaja

- **keelejuht** – rahvaluule teksti esitaja
- **kirjastaja** – vanade trükiste, RB puhul. Kasutada, kui roll on toodud 260 |b
- **kohandaja** – kohandaja, mugandaja, adapteerija, ümbertöötaja
- **koguja** – rahvaluule, rahvapärimuse koguja, üleskirjutaja
- **kommenteerija** – kommentaaride autor, kommentaator, seda rolli võib kasutada ka ees- ja järelsõna autorite puhul, kui on tõepoolest tegemist kommentaariga.
- **konspekteerija** – (arhivaalid)
- **konsultant** – teadustööde ja dokumentaalfilmide teaduskonsultant
- **koostaja** – koostaja, kokkuseadja, teksti koostaja, lisa koostaja (või ükskõik millise tekstiosa koostaja)
- **koreograaf**
- **kujundaja** – raamatu kunstnik, kunstiline kujundaja, kaane kujundaja, (mitte kasutada: kaas)
- **kunstnik** – lavastuste ja filmide kunstnik, taustakunstnik, kostüümikunstnik, vanaraamatu kunstnik jne
- **kõitja** – (väärtuslike köidete puhul)
- **lavakujundaja**
- **lavastaja** – näitejuht
- **libretist** – libreto autor, libretist
- **liikumise seadja** – nootides, mängu- ja tantsuõpikutes jm
- **liikumisjuht**
- **litograaf** – (vanad trükised)
- **monteerija** – filmimaterjali tervikteoseks koondaja
- **muusikajuht**
- **noodigraafik**
- **noodistaja** – muusika nootidena kirjapaneja, lindilt mahakirjutaja, lindilt transkribeerija
- **näitekirjanik**
- näitleja, kasuta **osatäitja või esitaja**
- **omanik** – (vanad trükised, kasutatakse väljal 600)
- **operaator**
- **osaleja** – dokumentaalfilmis, telesaate salvestuses osaleja
- **osatäitja** – filmides, lavastustes osatäitjad, näitlejad
- **portreeritav**
- **praeses** – seostab teose isikuga, kes teaduskonna väitlusjuhina juhatab akadeemilist väitluskoosolekut, tavaliselt esitledes väitekirja ning osaledes järgnevas väitluses
- **produtsent** – kasutatakse uute filmide puhul, vanade filmide puhul ei tarvitata rolli filmi direktor
- **raamatukaupmees** – (vanad trükised)
- **redigeerija** – nootide või vanade tekstide puhul (harva)
- **refereerija** – refereerija, vahendaja
- **remiksija** – kasutatakse helisalvestiste puhul
- **respondens** – seostab teose kraadi taotleja isikuga, kes akadeemilises väitluses kaitseb või oponeerib praeses'e esitletud teese
- **režissöör** – režissöör-lavastaja, režissöör, filmirežissöör
- **retsenseerija** – teadusliku töö retsenseerija. Kasutada juhul, kui retsensioon on kirjeldatavas teavikus olemas ja retsenseerija nimi esineb väljal 245 |c.
- **saatejuht** – telesaate salvestuses küsitleja, reporter, intervjuerija
- **sissekirjutuse autor** – (vanad trükised)
- **tantsujuht** – rahvatantsupidude juht
- **teksti autor** – näitusekataloogide, fotoalbumite, kunstialbumite vm puhul. dokfilmide pealeloetava teksti autor
- **toimetaja** – toimetajad: vastutavad, pea-, juhtivad, seeria jne toimetajad. Tehnilisele

toimetajale või redaktorile täiendkirjet ei tehta.

- **trükkal** – (vanad trükised)
- **tõlkija** – ümberpanija, tõlkija, eestindaja, dokumentide tõlkija
- **salvestaja** – rahvamuusika, rahvaluule lindistaja
- **seadja** – seadja, arranžeerija
- **stsenarist** – stsenarist-lavastaja, stsenarist
- **sõnade autor** – (ei kasuta: laulutekstide autor, laulusõnade autor)
- vastutav väljaandja, kasuta **väljaandja**
- **väljaandja** – üldiselt kasutatakse ajalehtede või ajakirjade puhul, vana trükise RB puhul ka raamatud. Kasutada kui roll on toodud 245 |c
- **ümberkirjutaja** – vana käsikirjaline teavik

From:

<https://www.elnet.ee/wiki/> - **wiki**

Permanent link:

https://www.elnet.ee/wiki/doku.php?id=kataloogimine:rollid_taeiendkirjetes

Last update: **19.09.2025**

